

Téli gázellátás

A Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat felkészült arra, hogy a téli csúcsideszakban biztosítsa az ipar és a háztartások energiaellátását. A fűtési idény kezdetére feltöltötték a károskúti és hajdúszoboszlói föld alatti tárolókat, Kardoskúton 143 millió, Hajdúszoboszlón 744 millió köbméter gázt tartalmazóknak a keményebb hidegek időszakára. Az üllési gázüzemben 8 új gázutat kötöttek be, így teljesítményét 10 százalékkal,

vagyis napi 4,5 millió köbméterre növelték. Az év második felében kezdte meg a termelést a legújabb, penészleki gázmező. Az algyői mezőn, ahol csökkent a rétegyomás, a nyomásfokozáshoz szükséges újabb kompresszorok üzembe helyezésén dolgoznak. A vállalat Nagyalföld-térségi gázmezőiből a téli csúcsgazdálkodás időszakára napi 35 millió köbméter földgázt táplálhat be az országos távvezeték-hálózatba.

Egészségügy

A Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete — az Egészségügyi Minisztérium, az Országos Munka- és Üzemegészségügyi Intézet, valamint az Országos Egészségnevelési Intézet közreműködésével — kedden országos konferenciát tartott a kereskedelem üzemegészségügyi helyzetéről.

Előadások hangzottak el az egészségmegőrző — betegségmegelőző társadalmi programról

Rang és hang

Természetes dolog, hogy a csoportvezető, a művezető vagy az osztályvezető közelebb áll beosztottaihoz, mint az igazgató vagy a miniszter. A közvetlen fölöttes a munkakörülményeket, az egyéni gondokat-bajokat és a teljesítmények mögöttes összetevőit is jobban ismeri. Ily módon szívesebben is mondanak véleményt, könnyebben nyilatkoznak meg előtte az emberek: megértést, méltányolást vagy csupán meghallgatást várva.

Az is az emberi természet jellemzője, hogy sérelmükkel, bajukkal csak akkor fordulnak a magasabb vezetőkhöz, a munkahelyi szervekhez, ha problémáik lentebb nem nyernek orvoslást, munkájuk nem kap kellő figyelmet, elismerést. A türelmetlen csoportvezető, az ürhatnám osztályvezető vagy a fölfelé hajbókáló, lefelé gromba művezető, vagy más munkaterületű fölöttes, ismerős figura a barátok elbeszéléséből, a magunk tapasztalatából. Az igazság mégis az, hogy vállalatunknál, intézményeinkben sokkal több az emberséges, a munkatársaival együtt siró-nevető középvezető, mint a rideg, értetlen főnök.

Kérdés persze, hogy a normális hangnem és a munkában egyenrangú, munkatársi viszony — mint a jó munkahelyi légkör alapja — párosul-e a szükséges bírálat befelé, illetve a jogos érdekek és az igazi értékek képviselésében, kellő kiállással kifelé? Mert — ezt minden rendű és rangú munkavállaló elismeri — hiába a megértő, netán segítő kifizető,

ha az illető történetesen embereiért egy jó szót is fél kiejteni a nagyfőnök előtt. Vagy megfordítva: kapcsolatmérgező az a fajta jófiúskodás, amely a kollégáknál tompítani igyekszik a jogos kritikát, de fölfelé gátlástalanul eláztatja a beosztottait.

Nyilvánvaló, ideális vezetők nincsenek, kár is lenne egy számítógép precíz hozzáértését és gépies tárgyilagosságát számmon kérti termelésirányítóinktól. Nem is a tévedhetlenségüket, inkább az emberi kapcsolatteremtést, a példamutatást és a jellemességet hiányoljuk náluk sokszor. S azt a gyarlóságból eredő hibájukat kár hoztatjuk joggal, hogy egyes vezető, miközben egyre feljebb lépnek a ranglétrán, fokozatosan veszítik el érdeklődésüket és méltányosságukat.

Minden vezető poszton nemcsak a hivatásuknak és a felelősségnek, hanem a rangnak és a hangnak is megfelelő arányban kell állnia egymással. Nem a hangerő növelését vagy halkítását értjük ez alatt, hanem a hangnem változásait. Az emberi hangvétel, a beosztottak véleményének meghallgatása továbbra is elengedhetetlen a vezetők stílusában, de természetesen a pozíciójukból eredő nagyobb áttekintés, a rendelkezés, az irányítás is alaposabb körültekintést és szívós következetességet is igényel tőlük.

Hogy a vezetőnek ne csak rangja és hangja, hanem hiteles szava is legyen.

K. S.

A főiskolán

Diákélet — mozgalom

A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán másfél ezer nappali tagozatos hallgató készül választott hivatására. Mint sok helyen, itt is kiemelt feladatnak tekintik az arra hivatottak, hogy az ifjúságmozgalmi munka szervezésébe legyen a főiskola egésze. Ezért érdekes: a hallgatói KISZ-taglétszám csökkent, és szervezetszám csak 65 százalékos. A különös pedig az, hogy nem a szervezet szelektált elsősorban, hanem a hallgatók lépnek ki a szervezetből. A főiskola KISZ-bizottsága a szembetűnő passzívitás ellen az utóbbi egy-két év alatt többféleképpen próbált küzdeni. Küldöttgyűlést 1985-ben egyéni és közösségi követelményrendszert dolgozott ki, ám a gyakorlat mégsem hozott eredményt.

A taglétszám csökkenése Farkasinszki Sándort, a főiskola KISZ-bizottságának titkárát nem lepte meg. Több kilépőre számítottak akkor, amikor így fogalmaztak: „Aki nem akar köztünk lenni, vagy maradni, ne maradjon.” Motivum lehetett az is, hogy nem félték a nyílt, őszinte problémafelvetéstől sem. Kritikus és önkritikus vélemények cseréje hozhat csak megoldást. Az 1986-os küldöttgyűlés már ebben a szellemben döntött, a kongresszus rétegpolitikai határozatának megerősítésével.

A 41 alapszervezethez tömörült hallgatóknak „kötelezően” politikai, érdekképviseleti és információkövetítő feladatuk van. A szabaddidő, kulturális érdeklődésnek az öntevékenységre alapozva, nincsenek kötött, szigorú, merev formák. A társadalmi és hallgatói érdekek figyelembevételével, rendszeresen felülvizsgálják programjukat, s ha kell módosítják azt. Akik vállalták a tagsággal járó kötelezettségeket, azoktól a szervezet — joggal — megköveteli a rendszeres mozgalmi munkát, és a munkafegyelmet.

A KISZ-kongresszusra készülő értékeltek a mozgalom helyét és szerepét a főiskolán; a képviseletben, az érdekvédelmi, politikai munkában is. Az évfolyam-előadásokon megválasztott tanszéki képviselő, a hallgatói

képviseleti testületek, tanulmányi csoportok delegáltjai jelentős szerepet vállaltak. Ez a testület választja meg a főiskolai tanács, a fegyelmi és oktatási bizottság és a diákjóléti bizottság tagjait. Növekedett a hallgatók aránya, amely biztosíték lehet, hogy a döntés-előkészítések minél szélesebb körű véleményeket tükrözzenek. Mostani munkájuk egyik fontos eleme a felsorolt testületek jogosítványainak kidolgozása. A főiskolai ifjúsági mozgalom célja, hogy minden hallgató érezze jelenlétüket, politikai szerepüket. Propagandamunkájukban a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás az együttes fellépés.

Hogy valóban és igazán politikai szervezethez tudjanak „fellépni”, megfelelő képességű és felkészültségű vezetők nélkül hiábavaló a munka. A főiskola anyagi lehetőségei, a hallgatók magas óraszámja, az intézmény szétzillogottsága korlátozza ennek. És

a szociális érdekvédelem? Segélyek, a hallgatók képviselése, a diákjóléti bizottság végzi felelősségteljes munkáját. Velük együtt az ifjúsági szövetség az adott és kapott garanciáival rendelkezik. Például a diákjóléti bizottság titkára, a KISZ-bizottság tagja is. Fontos és kiemelt feladat az oktatás korszerűsítésének segítése. Az anyagi lehetőségek szűkülését nem tudják megoldani, de a tanszéki képviselőkön keresztül a hallgatók részt vehetnek egy jobb, korszerűbb oktatás kialakításában.

Az a kevés szabaddidő, mellyel maguk rendelkeznek az önkéntességre, öntevékenységre alapozott. A szakmai estek, kirándulások, túrák biztosítják ezt.

A jó kezdeményezések és megvalósításuk lehetőségei adóttak. Munkájukkal bizonyítani akarják az ifjúsági szövetség szerepét, jelentőségét.

Czakó János

Növényvédelmi helyzet, további tennivalók

A gyümölcs- és a szőlőültetvények növényvédelmének helyzetét és a további tennivalókat elemezték a szakemberek kedden Budapesten, a MEM Növényvédelmi és Agrokémiai Központjában tartott tanácskozáson.

Tavasszal, a korán beköszöntött nagy felmelegedés, majd az ezt követő lehűlés alapos megpróbáltatásnak tette ki a zsenge növényeket. Félő volt, hogy a kártevők nagy pusztítást okoznak a gyenge növényállományban. A károsítók elleni védekezésre időben felkészültek a gazdaságok, s a legfontosabb kora tavaszi tennivalókat elvégezték, így a jelentősebb károkat megelőzték. Nem járt viszont ilyen sikerrel a nyári növényvédelmi munka, annak ellenére sem, hogy az elmúlt években csökkent a megvédendő terület. A meglévő ül-

tetvényeket ugyanis — részben az időjárás miatt — más kórokozók támadták meg. Kedvezőtlen volt például az alma varasodása, ami még a lisztharman okozta károkat is felülmúlta. A szőlőben az úgynevezett „levélszalánosodást” az idén észlelték először, nagyobb területeken.

Az atkafertőzés — mint arról a szakemberek beszámoltak — országos méretűvé vált Jövőre, mint elmondották a szakemberek: az újból támadó kártevők elleni védekezésnél nagyobb gondot kell fordítani az élő környezet állapotának fenntartására; gyorsítani kell a biológiai növényvédelem bevezetését. (MTI)

Néhány hete adták át Forráskúton azt az ABC-áruházat, amelyet alig több mint három hónap alatt épített fel a szegedi áfész szakcsoportja. Az ötmillió forintos beruházás költségét az Üllés és Vidéke Áfész és az üllési tanács fedezte. A forráskútiak 2 ezer 500 óra társadalmi munkát végeztek. Fotóriporterünk a 280 négyzetméter alapterületű üzlet eladótérének egy részletét örökítette meg

Ébren, munkában

Valamikor általános iskolai osztálytársammal hozták a véletlen Pesten, a metróban. Mindketten elég messzire elkerültünk azoktól a falaktól, amelyek között valamikor első betűnket és az egyszerű tanultuk. Kiderül, hogy hajdani osztálytársam ma szövőmester egy textilgyárban. A lassan fogyatkozó ingázók közé tartozik. Naponta 60 kilométert szalad vele a sűrű meg-megálló vonat családja és a munkahelye között. Három műszakba jár. Reflexszerűen jön a kérdésem: „Hogy bírod az éjszakázást?” A válasz egy kicsit más, mint amit vártam: „Hidd el, nem az éjjel 10-kor kezdődő munkát szeretem a legkevésbé. Nem sajnálkozom a tv-sorozat filmjei miatt. En Isauraról is csak hallottam. Nem zavar. A legnagyobb időzavarba akkor kerülök, amikor délutános műszakon a sor. Ilyenkor gond a disznók esti etetése. Az álmoság, csak a legkritikább esetben tör rám éjszaka. Olyankor, amikor nincs gond a gépek körül, 2 és 3 óra között. Akkor is még mindig segített egy dupla-dupla igazi kávé. Egyébként kerülöm a „kofeint.”

Akárhogy is, az éjszakai munka mindenképpen megzavarja az ember biológiai óráját. Amikor lebukik a Nap, sejtjeink a pihenésre készülnek fel. Ezt a rendet a

történelmi fejlődés, a genetikai változások nem tudták alapvetően felborítani. Természetesen már az ősemberek csapataiban, a hordákban is kijelölték azokat, akik a többiek álma felett őrökdtek, vigyázták a tüzet. Ilyen „tűzvigyázóink” ma is vannak. Sokoldalúvá, sokszínűvé vált ez az őriző munka. Valamennyi területét — az olajbányászoktól a paksi atomerőmű ügyeletes mérnökéig, a fűtőmű szolgálatosától a munkában levő mentős diszpécserig, az éjszakai nővértől az éjjeliőrökig — néhez lenne felsorolni, talán egy ilyen újság egész terjedelmében.

Azonban egy kicsit érdemes előidézni az éjszakai termelőmunkánál. A munkaiügyi szolgáltató irodák alkalmazottai a megmondhatóit, hogy ügyfeleik döntő többsége eleve ejti azokat a munkákat, amelyeknél éjjel 2-kor is kezdődhet az étkezési szünet. Hiába a műszakpótlék, az egy-kétezer forinttal magasabb fizetés, nem vonzó a harmadik műszak. Sőt, annyi az ellenérzés vele szemben, hogy jó néhány vállalatnál, ahol nem zárják ki eleve a technológia, az utóbbi évtizedben „feledezték” az éjszakai műszakot. Másutt — ahol a megállás sokba kerül — a sötétedés utáni órákra a feladatok zömét a végemkák vették át.

Kell-e nekünk éjszakai műszak? Erre a kérdésre nem lehet egyszerűs, sarkos választ adni. Gazdaságunk Szövetkezetnél hallottam, oly sokat és oly régen emlegetett ésszerűsítésének még ezen a területén is vannak tennivalók. Azokat a gépeket, amelyek magasabb technológiai színvonalat képviselnek, a velük termelt áruk értékesítése megfelelő mennyiségű nyereséget hoz, s van fizetőképes keresletük is, bűn 8 órára pihentetni.

Szegeden az este 9 óra és fél 10 körül induló M-jelű járatokon nincs nagy tömeg. A járatok sűrítésén valószínűleg a következő években sem kell gondolkodnia a Tisza Volának. Sajnos, nincs olyan szuper gép-

park a város iparának egyetlen vállalatánál sem, amely jelen korszakában tudja megtermelni. Az élelmiszeriparban a csúcsmunkák idején rendkívüli műszak szervezése, illetve a meghosszabbított munkaidő a jellemző. Hagyományosan három műszakos a textilipar. Jelenleg felszereltségével megrendeléseinek így tud eleget tenni. De a termelés gazdaságosságánál vizsgálódó, hogy mikor nagyobb az eredmény: ha külföldi munkások állnak a gépek mellett, saját dolgozóik kiválasztásában úgynevel a szállakra, vagy ha a főmunkaidő bére és teljesítmény elvárása emelkedik nagymértékben. Segíthetnek a különböző termelés-szervezési módszerek, de igazi eredmény nappal és éjszaka akkor szület, ha ezek észrevehetően javuló anyagi ösztönzéssel párosulnak.

Egy vezető mondta nemrégiben, miután a nyugati cég szervezési szakemberei mögött becsukódott az ajtó: „Ők 24 százalék pluszt garantáltak, de a mi munkásaink végében minden szervezés nélkül, plusz 50 százaléka képes.” Ez az összehasonlítás több, mint elgondolkodtató.

A dolgozók egyéni érdekeit messzemenően figyelembevévő rugalmas munkaidő bevezetésének tervéről én eddig a városban csak a Szegedi Vas- és Fémpipari Vállalatnál hallottam. Persze ahhoz, hogy akár reggel, akár délelőtt, vagy éppen éjszaka léphessen a munkapad mellé a dolgozó, megfelelő technológiai rendszükséges. Sőt még olyan dolgokat is meg kell oldani, mint az üzemszarnok „kis szakaszos” megvilágítása, vagy az anyagok, munkaeszközök részleges elzárásának lehetősége. Minden gyártási fel 10 körül induló M-jelű járatokon nincs nagy tömeg. A járatok sűrítésén valószínűleg a következő években sem kell gondolkodnia a Tisza Volának. Sajnos, nincs olyan szuper gép-

Bóle István

Megemlékezés

Az MSZMP belügyminisztériumi bizottsága kedden ünnepi ülést tartott a 30 évvel ezelőtti harcok egykori résztvevőit, a szocializmus megvédésének és megújulásának évfordulója tiszteletére. Az ünnepi ülést Kovács György, az MSZMP belügyminisztériumi bizottságának első titkára nyitotta meg, majd Berecz János, az MSZMP KB titkára mondott köszöntőt. A megemlékezésen részt vett Czinege Lajos miniszterelnök-helyettes, Kamara János belügyminiszter, Tömpe István és Rajnai István, az MSZMP KB tagjai.

Napirenden

A vállalati tanácsok

Meddig terjed a vállalati tanácsok hatásköre? Mennyiben érvényesül a dolgozók tulajdonosi szemlélete? Miért törvényszerű húszharminc százalékkal növelni az igazgatók bérét? Jó-e az, ha csupán néhány fizikai munkás van a vállalati tanácsokban?

Ezekről a kérdésekről esett szó tegnap, kedden az szmt elnökségi ülésén. Katona István, a megyei tanács vb pénzügyi osztályának vezetője az elmúlt egy év tapasztalatairól beszélt. Nem tisztázódott még, hogy milyen jogokkal rendelkezik a szakszervezet, és mi tarto-

zik csupán a vállalati tanácsokra.

A résztvevők szorgalmazták, hogy az igazgatók tevékenységét a szakszervezet továbbra is évente véleményezze. Az a kérdés is elhangzott, kellenek-e a tanácsnak a vállalatok. A tanácsokat ilyen irányú munkájukban a lakosság ellátásáért való aggodás vezeti. Az is szóba került, a jövőben ki vállalja magára a vállalati tanácsok oktatását. Ismeretek, jártasság nélkül formálissá válhat a tagok, a fizikai dolgozók szerepe a tanácsokban.